

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних
технологій
Кафедра кримінального права та правосуддя

СИЛАБУС
Тактика і методика
розслідування корупційних
кримінальних правопорушень

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Коломієць Н.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«24» червня 2024р.

Розробник: Осипенко І.П. старший викладач

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри кримінального права та правосуддя

Протокол від «24» червня 2024 р. № 10

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

Коломієць Н.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	4 н.р., 8 семестр, освітня програма «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)»
Викладач	Осипенко Іван Петрович, старший викладач
Профайл викладача	https://nnip.stu.cn.ua/uk/news/item/1055-naukovo-pedagogichnyi-sklad-kafedri.html
Контакти викладача	osip1705@ukr.net, 0982049272

1. Анотація курсу.. Анотація навчальної дисципліни Розкривається сутність теоретико-прикладних основ методико криміналістичного забезпечення розслідування корупційних кримінальних правопорушень. Аналізуються проблеми виявлення ознак кримінальних правопорушень корупційної спрямованості в умовах чинного КПК. Визначаються та розкриваються організаційно-тактичні засади забезпечення розслідування корупційних кримінальних правопорушень. Окреслюються проблемні питання та напрями удосконалення криміналістичного забезпечення розслідування корупційних кримінальних правопорушень.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань з основ криміналістичного забезпечення розслідування корупційних кримінальних правопорушень, вивчення сучасних можливостей досудового розслідування корупційних правопорушень, обов'язкових для ефективної діяльності слідчих, прокурорів, детективів та інших співробітників органів правопорядку, що беруть участь у досудовому розслідуванні цієї категорії кримінальних правопорушень, а також вироблення основних умінь і навичок з використання засобів криміналістичного забезпечення при розслідуванні корупційних кримінальних правопорушень, а також практичних навичок діяльності правника.

Завдання: - формування системи знань про теоретико-практичні основи та сучасні можливості досудового розслідування корупційних кримінальних правопорушень; - аналіз і дослідження первинної інформації на стадії відкриття кримінального провадження, формулювання слідчих версій, складання плану розслідування; - прогнозування можливого розвитку слідчих ситуацій та прийняття тактичних рішень при збиранні доказової та орієнтуючої інформації; - формування системи знань про структуру і зміст методики розслідування корупційних кримінальних правопорушень; - визначення організаційні форми і тактичні прийоми взаємодії слідчого з іншими суб'єктами у кримінальному провадженні, а також способи нейтралізації протидії розслідуванню; - застосування положень криміналістичної характеристики при формулюванні версій у процесі розслідування корупційних кримінальних правопорушень та складанні плану розслідування з урахуванням ситуаційно обумовлених тактичних особливостей проведення окремих слідчих (розшукових) дій; - виявлення ознак корупційних злочинів, визначення тактичних особливостей початку кримінального провадження та обставини, що підлягають з'ясуванню; - аналіз типових слідчих ситуацій та криміналістичних алгоритмів їх вирішення, визначення напрямів розслідування, особливостей тактики проведення слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій та провадження тактичних операцій, виявлення та усунення типових помилки під час їх проведення; - застосування криміналістичних знань при призначенні та проведенні судових експертиз, використання різних форм спеціальних знань при розслідуванні корупційних кримінальних правопорушень тощо.

Даний освітній компонент забезпечує формування наступних компетентностей :

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

3. Результати навчання. Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (РН), передбачені освітньою програмою :

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані висновки.

РН 21. Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до

правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях

4. Пререквізити. Передумовою для вивчення дисципліни є успішне засвоєння дисциплін: «Кримінальне право України», «Кримінальний процес», «Криміналогія», «Криміналістика»,

5. Обсяг курсу. Зазначте загальну кількість кредитів, кількість занять та годин самостійної роботи.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота	60
Індивідуальне завдання	-
Всього кредитів	3

Форма проведення занять – лекційні, семінарські заняття, самостійна робота з використанням системи дистанційного навчання Moodle, відеоматеріалів, інтернет - ресурсів

6. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Тема 1. Соціально-правова характеристика корупції

Поняття корупції та її види. Поняття й ознаки корупційних правопорушень. Поняття й ознаки правопорушень, пов'язаних з корупцією. Поняття й ознаки корупційних злочинів. Стан протидії корупції в Україні.

Тема 2 . Антикорупційна політика та законодавство у сфері запобігання корупції

Антикорупційна політика України: цілі, завдання, сфери застосування.
Основні напрями реалізації антикорупційної політики в Україні
Система антикорупційного законодавства України
Міжнародні акти у сфері боротьби з корупцією

Тема 3. Система запобігання корупції в Україні

Система управління заходами боротьби з корупцією (Міжнародний стандарт ISO 37001:2016). Механізм запобігання корупції в Україні.

Тема 4. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері запобігання корупції

Завдання, повноваження та основні напрями діяльності Національного

антикорупційного бюро України. Завдання, повноваження та основні напрями діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції. Завдання, повноваження та основні напрями діяльності спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Завдання, повноваження та основні напрями діяльності Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів

Тема 5. Запобігання корупційним кримінальним правопорушенням у публічній сфері

Корупційні ризики в діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування та шляхи їх усунення. Запобігання корупційним проявам під час надання адміністративних послуг та реалізації контролюючих повноважень. Запобігання корупції у сфері публічних закупівель. Запобігання корупції в судовій системі та органах кримінальної юстиції.

Тема 6. Запобігання корупційним кримінальним правопорушенням у приватній сфері

Антикорупційний комплаєнс у діяльності юридичних осіб. Діяльність Уповноваженого органу з питань запобігання та виявлення корупції. Антикорупційна програма підприємства.

Тема 7. Методика розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою

Криміналістична характеристика. Типові слідчі ситуації, слідчі версії та алгоритми дій під час розслідування. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій.

Тема 8. Особливості розслідування службових злочинів

Криміналістична характеристика службових злочинів. Типові слідчі ситуації та версії початкового етапу розслідування службових злочинів. Організація й тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій в ході розслідування службових злочинів. Використання спеціальних знань в ході розслідування службових злочинів.

Тематика семінарських занять

Тема 1. Соціально-правова характеристика корупції

Тема 2 . Антикорупційна політика та законодавство у сфері запобігання корупції

<p>Тема 3. Система запобігання корупції в Україні</p> <p>Тема 4. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері запобігання корупції</p> <p>Тема 5. Запобігання корупційним кримінальним правопорушенням у публічній сфері</p> <p>Тема 6. Запобігання корупційним кримінальним правопорушенням у приватній сфері</p> <p>Тема 7. Методика розслідування прийняття пропозиції, обицянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою</p> <p>Тема 8. Особливості розслідування службових злочинів</p>
Тематика самостійної роботи
<p>Самостійне опрацювання тем: Соціально-правова характеристика корупції. Антикорупційна політика та законодавство у сфері запобігання корупції. Система запобігання корупції в Україні. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері запобігання корупції. Запобігання корупційним кримінальним правопорушенням у публічній сфері. Запобігання корупційним кримінальним правопорушенням у приватній сфері. .</p> <p>Методика розслідування прийняття пропозиції, обицянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Особливості розслідування службових злочинів.</p>

7. Система оцінювання та вимоги

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання знань здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету "Чернігівська політехніка"».</p> <p>З дисципліни здобувач може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на екзамені.</p> <p>Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із студентами під час лекцій та</p>
---	--

опитувань студентів на семінарських заняттях. Бали, які набрані здобувачем за результатами активності на семінарах та за контрольну роботу, складають оцінку поточного контролю.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має досягти відповідні результати навчання (РН), що передбачені освітньою програмою.

Кожен результат навчання оцінюватиметься окремо:

- визначити пореконливість аргументів у процесі оцінки за делегії невідомих умов та обставин (РН1) - оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять;
- знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (13) - оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять;

-застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (РН 18) - оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять.

Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до екзаменаційної оцінки. Оцінювання успішності здобувача вищої освіти під час семестрового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS і вносяться в відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ».

Складання диф. заліку є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для студентів, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо студент виконав всі види робіт протягом семестру та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як

	<p>підсумкову оцінку і не складати екзамен. Повторне складання екзамену з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.</p>
--	---

<p>Вимоги до РГР, КР, КП тощо</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «відмінно» (А) – якщо виявлено: всебічні, систематизовані, глибокі знання матеріалу; грамотне та логічне викладення інформації; самостійність роботи; наявність не більше 1-2 незначних помилок (через неухважність, обмовки); використання судової практики, наявність висновків у вигляді запропонованих змін до законодавства України; - «добре» (В) – якщо виявлено: повні знання матеріалу; успішне виконання завдань; логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 2-3 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді; правильність виконання практичної частини; наявність висновків; - «добре» (С) – якщо виявлено: достатні знання матеріалу; успішне виконання завдань; певна логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 3-4 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді, але без суттєвих помилок; - «задовільно» (D) – якщо виявлено: не досить повні знання основного матеріалу; наявність не більше 1-2 суттєвих помилок; неповна відповідь; наявність висновків; - «задовільно» (Е) – якщо виявлено: не досить повні знання основного матеріалу, наявність не більше 2-3 суттєвих помилок, неповна відповідь, незв'язна її побудова; наявність висновків, що не відтворюють завдання дослідження; - «незадовільно» (FX) – якщо виявлено: відсутність знання або нерозуміння більшої або найбільш суттєвої частини матеріалу; суттєві

	помилки, які не виправлені; нелогічне викладання матеріалу; недосяжність мети; відсутність висновків.
--	---

Практичні (лабораторні) заняття	<p>Робота на семінарському занятті оцінюється у балах (5 балів за одне заняття) за наступними критеріями:</p> <p>5 балів – здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.</p> <p>4 балів – здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.</p> <p>3 бали – здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стислу характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.</p> <p>1-2 бали – здобувач за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; студент із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань.</p> <p>0 балів – здобувач не готовий до семінарського заняття.</p> <p>Порядок оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти.</p> <p>Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання самостійної роботи здобувачів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння</p>

	<p>категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях, а також самостійність та своєчасність здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу.</p> <p>Максимально можливий бал (1бал за тему) за конкретним завданням ставиться за умови відповідності виду самостійної роботи всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів.</p> <p>Перелік завдань для самостійної роботи здобувачів зазначений в методичних рекомендаціях.</p> <p>Порядок оцінювання тестових завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 балів – точні відповіді на понад 90-100%тестових питань; - 4 бали – точні відповіді на 70%-89% тестових питань; - 3 бали – точні відповіді від 50% до 69 % тестових питань; - 1-2 бали – здобувач дав відповідь на меншу кількість, ніж 50% питань і показав незадовільний рівень знань з теми; - 0 балів – здобувач не виконав тестові завдання.
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>У випадку, якщо здобувач вищої освіти протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які здобувач вищої освіти може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно» – Е, 60 балів), то він не допускається до складання заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому в розділі 6 «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань»</p>

	здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка», затвердженого вченою радою НУ «Чернігівська політехніка»
--	---

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти у восьмому семестрі

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
1	Робота на семінарському занятті	0...50
2	Самостійне опрацювання теми	0...5
3	Виконання тестових завдань	0...5
Усього поточний і проміжний модульний контроль		0...60
Семестровий контроль (Екзамен)		0...40
Разом		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проекту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

8. Політики курсу.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять

здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка», Прядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка».

Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність під час проведення практичних та лекційних занять. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Пропущені теми семінарських занять не відпрацьовуються. Після дедлайну курсові роботи не приймаються.

Виключенням може бути наявність поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом тощо).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні курсових робіт (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка»). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до Положення визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка», Порядку визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка».

Рекомендована література

1. Malevski H., Shepitko V. Textbook of Criminalistiks. Kharkiv, Ukraine, Apostil Publ., 2016. 488 p.
2. Журавель В. А. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан: монографія. Харків: Право, 2021. 448с.
3. Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / За ред. М. І. Хавронюка. Київ: ВД «Дакор», 2016. 496 с.
4. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / Наук. ред. М. І. Хавронюк. Київ: Ваіте, 2018. 472 с.
5. Вознюк А. А. Корупційні кримінальні правопорушення: концептуальні проблеми в контексті реформування кримінального законодавства України. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2020. Вип. 20 (2). С. 21–32.
6. Ю.К. Дорошенко, Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг як об'єкт криміналогічного дослідження. Оридична наука:№ 8 (110) (2020).